

Nr 86.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen med förslag till förordning om statlig nöjesskatt; given Stockholms slott den 17 november 1939.

Kungl. Maj:t vill härmed, under återopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för denna dag, föreslå riksdagen att antaga härvid fogade förslag till förordning om statlig nöjesskatt.

GUSTAF.

Ernst Wigforss.

F ö r s l a g
till
förordning om statlig nöjesskatt.

Härigenom förordnas som följer:

1 §.

För nöjestillställning, som avses i förordningen den 30 maj 1919 (nr 256) om rätt för kommun att upptaga särskild avgift vid vissa offentliga nöjestillställningar eller å vilken nämnda förordning eljest äger tillämpning, skall efter vad nedan sägs till staten utgå skatt, benämnd statlig nöjesskatt.

Statlig nöjesskatt utgår allenast i kommun, där avgift enligt nyssnämnda förordning uttages. Har kommun efter ingången av december månad 1939 beslutat upphörande av sådan avgift, skall statlig nöjesskatt dock utgå i kommunen.

2 §.

Statlig nöjesskatt upptages i form av skatt på biljett eller annat bevis, som berättigar till deltagande i nöjestillställning, och utgör 5 öre för biljett, vars pris är högst 50 öre, och därutöver 5 öre för varje påbörjat belopp av 50 öre utav biljettpriset.

Medgives rätt att mot betalning deltaga i nöjestillställning utan att biljett eller annat dylikt bevis utlämnas, beräknas skatten å bruttobeloppet av influtna inträdesavgifter eller andra avgifter för rätt att deltaga i tillställningen samt utgår med 10 procent av nämnda belopp. Kan tillförlitlig utredning ej vinnas angående den verkliga bruttoinkomsten, uppskattas denna till bruttoinkomsten vid utsålt hus eller efter annan lämplig beräkningsgrund.

3 §.

Beträffande nöjestillställning, som äger rum uteslutande för välgörande eller allmännyttigt ändamål, äger vederbörande länsstyrelse medgiva befrielse från utgörande av statlig nöjesskatt eller skattebeloppets användande för det ändamål, till vars främjande tillställningen anordnats.

4 §.

Den myndighet, som har att verkställa uppbörd av avgifter enligt ovan-nämnda förordning den 30 maj 1919, åligger att i enlighet med gällande grunder fastställa beloppet av samt uppbära statlig nöjesskatt.

I kommun, där sådan avgift efter beslut, varom i 1 § andra stycket förmäles, icke upptages, skall nämnda åliggande fullgöras av den myndighet, som har att verkställa uppbörd av kommunalutskylder.

5 §.

Vad i 4, 7 och 8 §§ ovannämnda förordning den 30 maj 1919 stadgas skall äga motsvarande tillämpning i fråga om statlig nöjesskatt.

6 §.

Erforderliga föreskrifter om inbetalning och indrivning av statlig nöjesskatt, kontroll över skattens utgörande samt ordningen för anförande av besvär över ålagd eller uttagen skatt meddelas av Kungl. Maj:t.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 1940 och gäller till och med den 30 juni 1941.

Statlig nöjesskatt skall icke utgå för biljett, som före ikraftträdandet sålts att gälla för ett flertal tillställningar, av vilka minst en äger rum före samma tidpunkt.

*Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Maj:ts
Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 17 november 1939.*

Närvarande:

Statsministern HANSSON, ministern för utrikes ärendena SANDLER, statsråden PEHRSSON-BRAMSTORP, WESTMAN, WIGFORSS, MÖLLER, ENGBERG, SKÖLD, QUENSEL, FORSLUND, ERIKSSON, STRINDLUND, HÄGGLÖF.

Efter gemensam beredning med statsrådets övriga ledamöter anmäler chefen för finansdepartementet, statsrådet Wigforss, fråga om *införande av statlig nöjesskatt* samt anför därvid följande:

Enligt förordningen den 30 maj 1919 (nr 256) om rätt för kommun att upptaga särskild avgift vid vissa offentliga nöjestillställningar äger kommun, inom vilkens område försiggår nöjestillställning, vartill allmänheten har tillträde mot avgift, för sådan tillställning uttaga en särskild avgift, benämnd nöjesskatt.

Nöjesskatten upptages som regel i form av skatt på biljett eller annat bevis, som berättigar till deltagande i nöjestillställning, och utgår med följande belopp:

1) vid konsert, opera- och annan musikalisk föreställning, dramatisk och litterär föreställning, uppvisning i konstnärlig dans samt uppvisning i icke professionell idrott: 5 öre för biljett, vars pris är högst 50 öre, och därutöver 5 öre för varje påbörjat belopp av 50 öre utav biljettpriset;

2) vid biografföreställning: 5 öre för biljett, vars pris är högst 50 öre, 10 öre för biljett, vars pris överstiger 50 öre men ej 1 krona, och därutöver 10 öre för varje påbörjat belopp av 50 öre utav biljettpriset; samt

3) vid andra i förordningen avsedda tillställningar, såsom cirkus-, varieté- och kabaretföreställning, uppvisning i professionell idrott, danstillställning kapplöpning, förevisning av djur, marknads- och tivolinöjen m. m.:

2 öre för biljett, vars pris är högst	10 öre,
5 » » » , » »	överstiger 10 öre men ej 25 öre,
10 » » » , » »	» » » » 25 » » » » 50 » ,
15 » » » , » »	» » » » 50 » » » » 75 » ,
20 » » » , » »	» » » » 75 » » » » 1 krona,

och därutöver 10 öre för varje påbörjat belopp av 50 öre utav biljettpriset.

Medgives rätt att deltaga i nöjestillställning utan att biljett eller annat dylikt bevis utlämnas, beräknas skatten å bruttobeloppet av influtna inträdesavgifter eller andra avgifter för rätt att deltaga i tillställningen och utgår med

10 procent i fråga om tillställningar av den lägst beskattade klassen samt eljest med 20 procent av nämnda belopp.

Kommun må — med bibehållande av det inbördes förhållandet mellan de olika skattesatserna för i förordningen avsedda slag av nöjestillställningar — besluta om tillämpning av lägre skattesatser. Beslut härom erfordrar för sin giltighet godkännande av länsstyrelsen. Vidare äger kommun, när skäl därtill äro, för visst fall eller beträffande vissa slag av tillställningar medgiva befrielse från skattens utgörande eller skattebeloppets användande för det ändamål, till vars främjande tillställningen anordnats.

Till nöjestillställning hänföres icke tillställning, som tjänar vetenskapligt ändamål eller anordnas i undervisnings- eller uppfostringssyfte.

Förordningen äger icke heller tillämpning å nöjestillställning, anordnad av kungl. teatern eller kungl. dramatiska teatern i Stockholm å lokal, som stadigvarande begagnas för teaterns verksamhet i huvudstaden. Om avgift för sådan nöjestillställning gälla särskilda föreskrifter, innebärande bland annat att influtna medel skola användas för dessa teatrar verksamhet enligt Kungl. Maj:ts bestämmande.

Genom kungörelse den 16 juli 1919 (nr 529) ha närmare föreskrifter meddelats rörande tillämpningen av förutnämnda förordning. Där kommun ej annorlunda bestämmer, tillkommer det enligt kungörelsen den myndighet, som har att verkställa uppbörd av kommunalutskylder, att i enlighet med gällande grunder fastställa beloppet av nöjesskatt samt att uppbära sådan skatt.

Under den tid nöjesskatteförordningen varit i kraft, visar antalet kommuner, inom vilka nöjesskatt upptagits, en i stort sett fortgående ökning. Här må allenast nämnas, att hela antalet var 977 år 1929 (därav 107 städer) och 1,422 år 1938 (därav 113 städer, 1,116 landskommuner, 41 köpingar och 152 municipalsamhällen). Nøjesskatt uttogs 1938 i alla städer utom Tors-hälla, Huskvarna och Höganäs. De landskommuner, köpingar och municipalsamhällen, där sådan skatt samma år utgick, motsvarade resp. 47.3, 83.7 och 67 procent av hela antalet.

Beloppet av influten nöjesskatt under de senaste tio åren framgår av följande uppställning:

	Influtet städer	belopp från landsbygden	Summa
1929	5,483,002	1,117,564	6,600,566
1930	5,524,914	1,123,707	6,648,621
1931	5,241,299	1,088,694	6,329,993
1932	4,921,524	1,044,354	5,965,878
1933	5,000,850	1,138,074	6,138,924
1934	5,296,785	1,302,725	6,599,510
1935	5,722,223	1,403,037	7,125,260
1936	6,355,026	1,468,397	7,823,423
1937	6,918,817	1,761,973	8,680,790
1938	7,699,022	1,893,918	9,592,940

I nu rådande statsfinansiella läge har jag ansett det nödvändigt att, vid sidan av ny eller skärpt beskattning på andra områden, taga i anspråk även den möjlighet till ökade statsinkomster, som kan beredas genom införande av en statlig nöjesskatt. Tidigare vid flera tillfällen inom riksdagen motionsvis framställda förslag om nöjesskattens ombildning till statsskatt ha visserligen blivit avvisade. Som skäl härför har huvudsakligen åberopats, att nöjesskatten för ett stort antal kommuner hade en avsevärd finansiell betydelse ävensom att, om nöjesskatten ombildades till statsskatt, svårigheter och oskäligen kostnader kunde antagas uppstå för statsmyndigheterna vid skattens handhavande. Dessa invändningar förlora emellertid i styrka, därest några inskränkningar i den kommunala beskattningsrätten på förevarande område icke göras utan en statlig nöjesskatt införes vid sidan av den kommunala och uppbäres i samband med denna genom de kommunala myndigheternas försorg. Även i andra avseenden synes en statlig nöjesskatt lämpligen kunna anknytas till vad som gäller i fråga om den kommunala nöjesskatten.

Sålunda torde den statliga nöjesskatten böra omfatta samma slag av nöjestillställningar som i 1919 års förordning angivas såsom skattepliktiga. Av praktiska skäl — framför allt önskemålet att göra uppbördsförfarandet så enkelt som möjligt — lärer det också vara motiverat att låta statlig nöjesskatt utgå allenast i kommun, där skatt enligt nyssnämnda förordning uttages. Ur statsfinansiell synpunkt får en dylik begränsning av beskattningen antagas vara av underordnad betydelse, alldenstund beskattningsbara nöjestillställningar endast i jämförelsevis ringa utsträckning torde förekomma i kommuner, som för närvarande ej uttaga nöjesskatt. I ett avseende torde emellertid undantag från nyssnämnda regel vara påkallat. Om kommun, som för egen del upptager nöjesskatt ännu kort tid innan den statliga nöjesskatten träder i kraft, beslutar upphörande av den kommunala nöjesskatten, synes detta icke böra inverka på den statliga beskattningen. De organisatoriska anordningar för skattens uttagande, som en sådan kommun får förutsättas redan ha träffat, göra det mindre betänkligt att låta kommunen fortsätta med uppbörden av den statliga skatten än förhållandet skulle vara, om det gällde att ålägga en annan kommun motsvarande bestyr.

I överensstämmelse med vad som stadgas i 1919 års förordning bör vidare föreskrivas, att statlig nöjesskatt skall upptagas i form av skatt på biljett, där sådan utlämnas, samt eljest beräknas å bruttobeloppet av influtna inträdesavgifter eller andra motsvarande avgifter. Då det synes önskvärt att undvika den starka differentiering av skattesatserna, som utmärker den kommunala nöjesbeskattningen, föreslår jag, att den statliga nöjesskatten får utgå med 5 öre för biljett, vars pris är högst 50 öre, och därutöver med 5 öre för varje påbörjat belopp av 50 öre utav biljettpriset. För de fall, då biljett icke utlämnas, torde skatten böra bestämmas till 10 procent av bruttobeloppet av influtna avgifter. I vad mån denna nya beskattning kan komma att föranleda en minskad frekvens vid nöjestillställningar kan endast gissningsvis bedömas. Vad särskilt angår biografrörelsen, som utgör det mest betydelsefulla objektet för nöjesskatten, torde man emellertid, med

tanke på den mycket starka ställning filmen erhållit som förströelsemoment för stora delar av befolkningen, kunna våga göra det uttalandet, att någon mera avsevärd minskning av publikfrekvensen knappast torde vara att befara.

Beträffande nöjeställning, som äger rum uteslutande för välgörande eller allmännyttigt ändamål, bör vederbörande länsstyrelse äga medgiva befrielse från utgörande av statlig nöjesskatt eller skattebeloppets användande för det ändamål, till vars främjande tillställningen anordnats.

Den nya skatten torde böra träda i kraft den 1 januari 1940 och gälla till och med den 30 juni 1941.

Det synes skäligt, att skatt icke uttages för biljett, som före ikraftträdandet sålts till ett flertal tillställningar, av vilka minst en äger rum före samma tidpunkt.

På Kungl. Maj:t torde böra ankomma att meddela erforderliga tillämpningsbestämmelser.

Med tanke på skattens återverkningar på publikfrekvensen och då för den statliga nöjesskatten föreslagits skattesatser, som för vissa grupper av tillställningar äro lägre än motsvarande skattesatser vid den kommunala nöjesskatten, synes avkastningen av den nya skatten icke böra beräknas till högre belopp än 7 à 8 miljoner kronor för helt budgetår. Jag torde senare få anmäla förslag om upptagande å tilläggsstat av en ny inkomstitel, avsedd för redovisning av ifrågavarande skatt.

I överensstämmelse med vad förut anförts har inom finansdepartementet upprättats förslag till *förordning om statlig nöjesskatt*.

Föredraganden hemställer härefter, att förenämnda författningsförslag måtte genom proposition föreläggas riksdagen till antagande.

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställer förordnar Hans Maj:t Konungen, att till riksdagen skall avlåtas proposition av den lydelse, bilaga vid detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:

V. Schwartz.